

steun ouder

JAARBERICHT 2023

Het afgelopen jaar heeft Steunouder Nederland opnieuw laten zien hoe krachtig en betekenisvol de rol van een steunouder kan zijn. Dankzij de inzet van onze steunouders hebben in 2023 ruim 445 kinderen en gezinnen op het moment dat ze dit het hardst nodig hadden een steuntje in de rug gekregen.

Dit jaarbericht biedt u niet alleen een inkijkje in de prachtige praktijkvoorbeelden van zowel vraag- als steunouders, maar schetst ook op inspirerende wijze de belangrijkste momenten en resultaten van het afgelopen jaar, inclusief ontwikkelingen achter de schermen, zoals onze nieuwe website en de oprichting van de online community voor steunouders. We gaan dieper in op enkele specifieke casussen om de impact en het effect van de steunouder nog beter te illustreren.

We tonen niet alleen persoonlijke verhalen en successen, maar belichten ook de bredere maatschappelijke meerwaarde van de werkwijze Steunouder. Daarnaast brengen we de kostenbesparingen in kaart op de zorgkosten en (of) een afschaling daarvan, een vaak onderbelicht maar zeer belangrijk aspect van onze inzet.

Vorig jaar hebben we de ambitie uitgesproken om Steunouder breder bereikbaar en beschikbaar te stellen voor gezinnen die dit nodig hebben. Het hebben van verschillende aanmeldroutes draagt hieraan bij. Daarom is het verheugend nieuws dat we dit jaar starten met steunouder in de (jeugd)zorg, onder andere met het Leger des Heils Rotterdam en stichting Youké. Hiermee geven we gestalte aan onze ambitie en wordt Steunouder in 2024 toegankelijk voor nog meer gezinnen.

Namens Steunouder Nederland wil ik iedereen bedanken die het afgelopen jaar heeft bijgedragen aan ons gezamenlijke doel: het bieden van een ondersteunende, gezellige en hartverwarmende omgeving voor kinderen en ouders die dat nodig hebben. Samen maken we een wereld van verschil.

Ik wens u veel inspiratie en leesplezier,

Asisa Spaans Boujahma

Directeur Steunouder Nederland

445
matches

44 LOCATIES
IN 2023

990
betrokken
mensen

MATCHES
Per eind december 2023 zijn er **445 lopende matches** geteld op alle deelnemende locaties. Dat zijn dus minimaal **990 betrokken mensen** die naar elkaar uitkijken door kinderen uit een gezin dat dat nodig heeft op te vangen!

KINDEREN
Er komen **464 kinderen** uit vraaggezinnen bij een steunouder.

464
kinderen

TEVREDENHEID

Vraagouders zijn erg tevreden over de begeleiding en het contact met de steunouder.

Enigszins ontevreden	0%
Neutraal	1%
Tevreden	28%
Heel tevreden	81%

WAAROM STEUNOUDER?

Redenen om Steunouder in 2023 in te schakelen

Alleenstaand	4%
Behoeft aan steun	75%
Geen vangnet	58%
Overbelast	63%
Fysieke, psychische problemen ouders, of LVB	56%
Problemen (andere) kinderen	29%

er kunnen meerdere redenen van toepassing zijn

WAT ALS?

Wat zouden de gevolgen kunnen zijn geweest als er geen steunouder was ingezet?

Op alle locaties wordt er ook gekeken of/hoe de inzet van zwaardere zorg is voorkomen door een steunouder in te zetten. Cijfers zijn indicatief en voor zover bekend.

Aantal gezinnen	Alternatief
60	(deeltijd) pleegzorg
46	sociaal medische indicatie
39	zorgboerderij
48	overbelasting, gastouder, extra bso of (geïndiceerde) opvang, extra hulpverlening voor kind of ouders

Wat betekent de inzet van een steunouder voor u?

“Veel, het is fijn om ergens te mogen thuis komen waar je je niet schuldig hoeft te voelen over dat je hulp ontvangt. Zeker als situaties lang duren.”

VAN TWEELINGOUDER NAAR TWEELINGSTEUNOUDER

EEN PRACHTVERHAAL UIT DE PRAKTIJK VAN STEUNOUDER KAMPEN

Er worden lachjes uitgewisseld tussen de grote- en de kleine tweeling. Ze schelen misschien dertien jaar, maar de klik is er duidelijk. Enkele maanden terug kenden ze elkaar nog niet, maar hoe anders is dat nu dankzij een simpele oproep op Facebook: Steunouder gezocht voor 2 vrolijke meiden van 7 maanden.

“De vraag liet me niet meer los” vertelt steunouder Sanne Zonnenberg, de moeder van de oudste tweeling. *“Of er iemand eenmaal per twee weken een plekje had voor een babytweeling? Dat riep veel herinneringen bij me op.”* Dertien jaar geleden stond ook haar leven op de kop, nadat ze beviel van Karlijn en Linde. Met haar man Erik ontdekte ze hoe het is om de tweeling Karlijn en Linde en oudere zus Senna groot te brengen. *“Het was een intense zoektocht naar het vinden van ritme, samenwerking, maar ook af en toe even een rustmomentje voor jezelf. Gelukkig hadden wij hiervoor familie en vrienden in de buurt die konden bijspringen wanneer nodig, want een tweeling grootbrengen is een flinke uitdaging.”*

Deze ervaring maakt dat Sanne bij het lezen van de oproep direct getriggerd was: een meiden-tweeling met een oudere zus erboven, hun situatie van 13 jaar geleden! En deze ouders missen de stabiliteit en het netwerk dat zij destijds hadden. Sanne: *“mijn gevoel zei meteen: hier kan en wil ik wat betekenen. Mijn dochters en man Erik hoefden niet overgehaald te worden: dit gaan we doen!”*

Niet veel later zaten de gezinnen bij elkaar om kennis te maken. De grote tweeling met de kleine tweeling. Er werden grapjes gemaakt, fruithapjes gevoerd en al snel was duidelijk dat moeder Jamilla en vader Leon het grootste vertrouwen hadden in het gezin van Erik en Sanne. Jamilla: *“De rust die ze uitstralen, het fijne contact dat we meteen met ze hadden en ook de mooie plek waar ze wonen, het voelde meteen goed.”* Vanaf dat moment zijn Amyra en Siënna een keer in de twee weken in het weekend een dag op de boerderij te vinden! Linde vertelt: *“we vinden het heel erg leuk als Amyra en Siënna er zijn. Ze zijn nu bijna 1,5 jaar en kunnen steeds meer; Amyra loopt al en allebei beginnen ze te praten. Amyra is meer de druktemaker. Zij kan zo schaterlachen, ze trekt dan hele gekke bekken en moet vervolgens heel erg hard om zichzelf lachen, dat is echt supergrappig. Bij ons is Karlijn meer de aanwezige, ik ben zelf wat rustiger, dat is Siënna ook.”*

LEES VERDER OP DE VOLGENDE PAGINA >>

Karlijn beaamt dat het echt heel erg leuk is als de meiden er zijn. *“Als ik iets anders zou hebben op de dag dat ze er zijn zou ik wel mijn best doen om het te verschuiven, zodat ik er toch ben als Amyra en Siënna komen, dat wil ik eigenlijk niet missen.”*

Voor Sanne en Erik levert het zelf ook veel op. Sanne: *“nu de meiden er zijn, hebben wij ook weer wat meer quality-time, zo lopen we ineens soms samen met de kindervan een heel eind door het dorp om eieren te halen, wanneer doen we dat nou samen!?”* Karlijn: *“We doen weer meer met z'n allen als gezin, normaal zit ik veel meer alleen op mijn kamer.”*

Voor Jamilla betekent de opvang dat ze eens in de 2 weken in het weekend even op adem kan komen. Ze heeft dan alleen oudere zus Mila thuis, en heeft inmiddels een fijn ritme gevonden voor de zaterdag. *“Eerst ga ik iets leuks doen met Mila; even quality-time met mijn oudste dochter. Het tweede deel van de ochtend maak ik tijd voor mezelf. Ik laad echt op van deze momenten. Het is voor mij een fijne break in de dagen met de meiden en ze hebben het goed bij Erik en Sanne. De eerste keer kennismaken was wel spannend van tevoren; je gaat toch naar wildvreemde mensen om te kijken of je je twee kinderen aan ze toevertrouwt. Maar eigenlijk voelde het vanaf het eerste moment fijn en goed. Het zijn zulke lieve en open mensen. Ze zijn er niet alleen voor de kinderen maar ook voor mij. Ik ervaar veel steun van ze doordat ze naar me luisteren en soms hele waardevolle tips geven; ze denken echt in oplossingen. Dan merk je toch dat ze precies weten hoe het is om een tweeling op te voeden. Die herkenning alleen al helpt me zo goed.”*

Jamilla is het afgelopen jaar van ver gekomen. Zorgen voor een baby-tweeling, voor de oudere zus, werken, het huishouden voor elkaar krijgen en dan nog alle regelingen die op haar afkwamen. Het overweldigde haar en ze had veel moeite om alle ballen in de lucht te houden. Nu, een jaar later zit ze er heel anders bij. De kinderen zijn nog steeds even vrolijk en aanwezig, er is nog steeds veel drukte en veel regel; maar Jamilla heeft de rust en stabiliteit gevonden om alles een plek te geven.

Jamilla: *“Ik voel me nu zoveel sterker, en heb alles weer veel beter onder controle. Mijn gezin is nu stabiel, waardoor het niet erg is als het huishouden een keer niet op orde is, of er iets gebeurt wat we niet verwachtten. Nu kan ik dat aan. En de hulp van de steunouders draagt daar veel aan bij. Door hun hulp, heb ik tijd gekregen om de controle over mijn eigen leven terug te pakken.”*

Sanne vult aan: *“Het voelt gewoon heel erg goed dat je een ander kan helpen met jezelf. Door gewoon een beetje van je tijd te geven.”* •

Mocht je na het lezen van dit verhaal ook geïnteresseerd zijn om steunouder te worden, ken je iemand die dit zou kunnen of kun je zelf wel hulp gebruiken van een steunouder? Kijk op de website voor alle locaties!

De (steun)ouders en kinderen uit dit verhaal hebben toestemming gegeven voor publicatie

START NIEUWE EFFECTMETINGEN

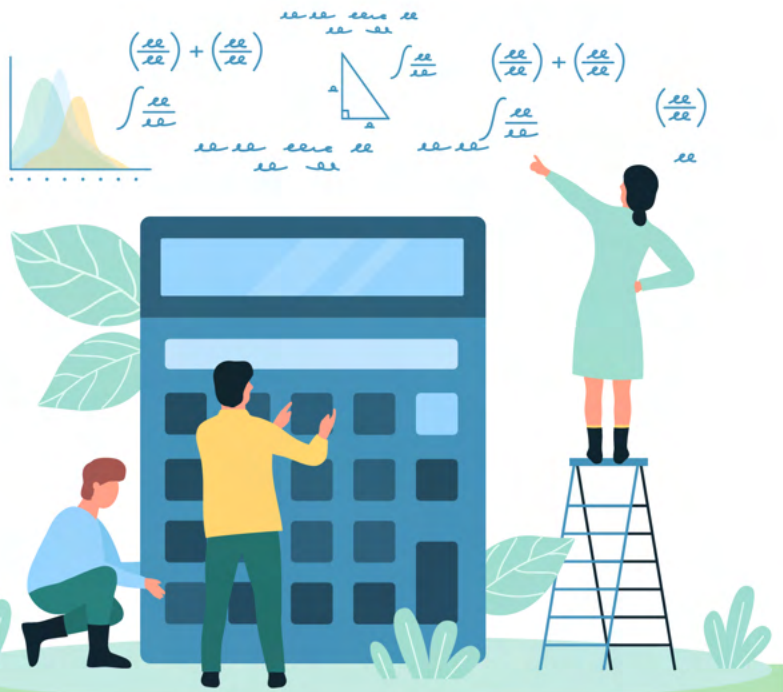
In 2023 is een aanzet gemaakt om op verschillende locaties tot nieuwe effectmetingen te komen. Deze komen tot stand in samenwerking met steunoudercoördinatoren, betrokken hulpverleners en de gezinnen zelf.

Er zijn scenario's uitgewerkt voor situaties zonder de inzet van steunouders en deze berekend met behulp van de *Effectencalculator* en de *Maatschappelijke Prijslijst*. Om tot realistische kostenbesparingen te komen passen we een dempingsfactor van 60% toe. Hierdoor kunnen we de impact van onze ondersteuning duidelijk in kaart brengen en zowel de individuele als maatschappelijke voordelen inzichtelijk maken. Twee bijzondere verhalen, mét besparingen zijn op de volgende pagina's te lezen.

In 2024 wordt vervolg gegeven aan het effectmetingen, bij interesse zijn ze op te vragen via info@steunouder.nl.

Belangrijk

Deze casussen zijn zorgvuldig samengesteld en weerspiegelen de ervaringen van gezinnen die gebruik hebben gemaakt van een steunouder. Namen en bepaalde details zijn aangepast om de privacy te waarborgen. De financiële schattingen geven een indicatie van de impact van onze dienstverlening. Om de betrouwbaarheid en validiteit van deze effectmeting te verzekeren, zijn de casussen gevalideerd door zowel de betrokken gezinnen als professionals.

FAMILIE GOOI

De familie Gooi bestaat uit vader, een zoon van 2 jaar en een dochter van 5 jaar. Moeder is overleden. Vader, die momenteel niet werkt, ervaart hoge overbelasting door de plotselinge volledige zorg voor het gezin en alle bijkomende verantwoordelijkheden. Het gezin heeft onlangs een verhuizing achter de rug en beschikt over een beperkt sociaal netwerk. Dit heeft geleid tot gevoelens van eenzaamheid en stress bij de vader.

SPECIFIEKE UITDAGINGEN

- **Hoge overbelasting** door het verlies van een partner en het alleen zorgdragen voor twee jonge kinderen
- **Het gebrek aan een ondersteunend netwerk** verergerd door recente verhuizing
- **Zorg voor twee jonge kinderen** vraagt veel van de vader
- **Gevoelens van eenzaamheid** in de opvoeding en wens om de zorg te kunnen delen

PREVENTIETYPE

Primaire preventie

De inzet van de steunouder voorkomt verergering van de overbelasting en sociale isolatie, waardoor het risico op verdere psychosociale problemen aanzienlijk vermindert.

Secundaire preventie

De ondersteuning leidt tot een afname van de behoefte aan formele zorg, wat het gezin in staat stelt om de zorg zelf beter te managen zonder extra formele interventies.

MAATSCHAPPELIJKE MEERWAARDE

Het gezin ervaart minder stress en een verbetering van de balans tussen zorg en eigen tijd. De inzet van de steunouder versterkt niet alleen de opvoedkundige rol van de ouders, maar draagt ook bij aan de uitbreiding van hun sociale netwerk, wat cruciaal is voor hun langdurige welzijn en de integratie van hun zoon in de gemeenschap.

Inzet steunouder

Een steunouder ondersteunt op woensdag. Het steungezin is een gezin met kinderen waar de kinderen van de familie Gooi in kunnen meedraaien.

Kostenbesparing

Kosten voor steunoudercoördinator	€ 1.500
Geschatte kosten zonder Steunouder <i>(maatschappelijk werk, kinderopvang, praktijkondersteuner)</i>	€ 29.670
Netto besparing (60% dempingsfactor verwerkt)	€ 28.170

MARJOLEIN

Marjolein, een alleenstaande moeder, moest onlangs een nieuw leven beginnen in Emmen na te zijn gevlucht uit een onveilige thuissituatie met de vader van haar 2-jarige zoontje Sammie. Zonder enig sociaal netwerk en belast met de volledige zorg voor Sammie, ondervond Marjolein veel stress en een gevoel van isolement. Via de vrouwenopvang kwam ze in contact met Steunouder, waar ze gekoppeld werd aan een steungezin dat haar praktische en emotionele steun biedt.

SPECIFIEKE UITDAGINGEN

- **Hoge stressniveaus** Marjolein ervaart aanzienlijke stress door het alleen opvoeden van Sammie en door rechtszaken met Sammies vader.
- **Balans tussen opvoeden en tijd voor haarzelf** Marjolein was constant met Sammie samen en had geen tijd voor zichzelf, wat de opvoeding soms te veel maakte.
- **Isolement** Marjolein had geen netwerk buiten de hulpverleners en voelde zich eenzaam en geïsoleerd.

PREVENTIETYPE

Primaire preventie

De ondersteuning van het steungezin voorkomt een verdere escalatie van Marjoleins stress en isolement, wat bijdraagt aan het stabiliseren van haar psychische gezondheid.

Secundaire preventie

Het steungezin vermindert de behoefte aan intensievere therapeutische en sociale interventies voor Marjolein, wat haar helpt om persoonlijk te herstellen en minder afhankelijk te zijn van hulpverlening. Dit draagt bij aan een stabielere en zelfstandiger levenssituatie voor haar en haar kind.

MAATSCHAPPELIJKE MEERWAARDE

De steun van Richard en Marianne geeft Marjolein niet alleen de ruimte om op adem te komen, maar versterkt ook haar vaardigheden als moeder en helpt haar een blijvend sociaal netwerk op te bouwen. Dit informeel netwerk biedt haar toegang tot de nodige ondersteuning die ze eerder miste, waardoor zowel haar eigen welzijn als dat van haar zoontje Sammie aanzienlijk verbetert.

Inzet steunouder

Elke zaterdag gaat Sammie naar het steungezin van Richard en Marianne. Dit geeft Marjolein de kans om op te laden en te ontspannen.

Kostenbesparing

Kosten voor steunoudercoördinator	€ 1.500
Geschatte kosten zonder Steunouder <i>(maatschappelijk opvang, sociale activeren en psycholoog)</i>	€ 4.320
Netto besparing (60% dempingsfactor verwerkt)	€ 3.720

ONLINE COMMUNITY

In 2023 hebben we de eerste aanzet gemaakt om de kennis-makingstraining van twee avonden te transformeren naar een basistraining met aanvullend kennisaanbod op onderwerpen waar steunouders vaker mee te maken krijgen.

Daarnaast is er ook een besloten facebookgroep waar steunouders elkaar kunnen vinden.

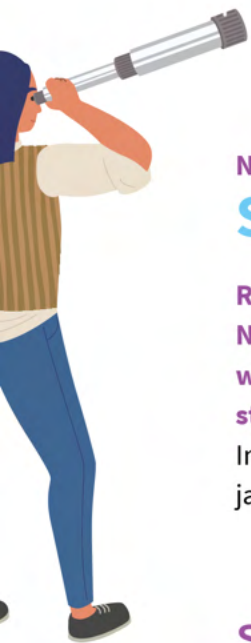
De facebookgroep [Steunouders](#) is gestart zodat steunouders met elkaar in contact kunnen komen en onderling contact kunnen hebben over dingen die hen bezig kunnen houden rondom steunouderschap. Het is ook een toegankelijk platform voor het stellen van vragen, het inspireren en ondersteunen van elkaar, of lezen en delen van ervaringen en informatie met betrekking tot steunouderschap. Daarnaast is het mogelijk via deze groep extra kennis op te doen met betrekking tot onderwerpen waar je mee te maken kunt krijgen.

[Facebookgroep Steunouders](#)

209
STEUNOUDERS

deden de
**ONLINE
TRAINING**

NAAR DE TOEKOMST

STEUNOUDER IN 2024

Richting 2024 zijn we begonnen met uitbreiden van de toolkit en aanbod van Steunouder. Naast het aansluiten van nieuwe gemeenten en samenwerken met organisaties die de werkwijze ter plaatse uitvoeren slaat Steunouder een innoverende weg in om informele steun breder onder de aandacht maar vooral toegankelijk te krijgen.

In 2023 zijn een aantal samenwerkingen en aanvullende werkwijzen uitgedacht die de komende jaren vorm zullen krijgen. Een greep daaruit vind u hieronder.

Coördinator Informele Steun Toeslagenaffaire

De toeslagenaffaire heeft veel gezinnen zwaar getroffen, met aanzienlijke stress en emotionele uitdagingen tot gevolg. Een speciale *coördinator Informele Steun* helpt deze gezinnen om passende informele steun te vinden en bereiken in de eigen gemeente. Ons doel is deze gezinnen te ondersteunen en bij te dragen aan hun emotioneel herstel.

Kijk op www.steunouder.nl/toeslagenaffaire voor direct aanmelden en contactgegevens

Samenwerking Oudertelefoon

De Oudertelefoon biedt een luisterend oor voor ouders, overdag en 's avonds. Onze coördinatoren informeren gezinnen altijd over deze beschikbare hulp.

Samenwerking Collectief informele steun

We werken nauw samen met onze collega-organisaties op gebied van informele steun binnen het *Collectief Informele steun kind&gezin*. Zo werken we in verschillende steden nauw samen met Samen Oplopen en Home-Start.

Steunouder voor Jeugdzorg

Steunouder biedt informele steun die kan helpen bij het afschalen van formele zorg naar informele steun, en kan dus naast de hulpverlening worden ingezet. Wanneer de hulpverlening uit beeld gaat, kan een steunouder net het beetje extra bieden dat nodig is voor een gezin zodat een warme overgangsfase ontstaat.

Wat betekent de inzet van een steunouder voor u?
“Veel, het is fijn om ergens te mogen thuiskomen waar je je niet schuldig hoeft te voelen over dat je hulp ontvangt. Zeker als situaties lang duren.”

steun ouder

www.steunouder.nl

